

Erste Grupa i dalje beleži dobre osnovne rezultate uprkos uticaju pandemije

„S obzirom na krizu bez presedana, profitabilnost Erste Grupe i dalje je na zadovoljavajućih 637 miliona evra neto dobiti za prvih devet meseci 2020. godine, uz veoma dobre rezultate u trećem kvartalu. Naš operativni prihod je opao za samo dva procenta međugodišnje, rezervisanja za gubitke po osnovu kreditiranja iznosila su 70 baznih poena, a dalja disciplina po pitanju troškova dovela je do međugodišnjeg smanjenja rashoda. Ovi rezultati ukazuju na snagu našeg poslovnog modela, naše pozicije kapitala, kao i rezilijentnost tržišta Centralne i Istočne Evrope na kojima poslujemo.

Ekonomске prognoze za 2021. zavise od razvoja pandemije. Mi svakako ostajemo nepokolebljivi u nameri da i dalje pružamo podršku svojim klijentima i realizujemo rezultate za svoje akcionare,” prokomentarisao je Stefan Dorfler, finansijski direktor Erste Grupe.

U periodičnom izveštaju rukovodstva, finansijski rezultati za period januar-septembar 2020. porede se sa rezultatima za period januar-septembar 2019. i stavke bilansa stanja od 30. septembra 2020. sa stavkama od 31. decembra 2019. godine.

KRAKAT PREGLED REZULTATA U POGLEDU DOBITI

Neto prihod od kamata je porastao – uglavnom u Austriji, ali i u Rumuniji – na 3.589,3 miliona EUR (+2,0%; 3.517,4 miliona EUR). **Neto prihod od naknada i provizija** je opao na 1.448,3 miliona EUR (-2,4%; 1.484,3 miliona EUR) jer je niži prihod od usluga platnog prometa (17 miliona EUR zbog SEPA) i kreditiranja samo delimično nadomešten višim prihodom od ostalih kategorija prihoda od naknada i provizija. Dok je **neto rezultat od trgovanja** znatno opao na 9,0 miliona EUR (419,3 miliona EUR), stavka **dobici/gubici od finansijskih instrumenata po fer vrednosti kroz bilans uspeha** porasla je na 81,4 miliona EUR (-189,4 miliona EUR), pri čemu na obe stavke utiču efekti valuacije zbog tržišne volatilnosti usred pandemije Covid-19. **Operativni prihod** je opao na 5.285,8 miliona EUR (-2,0%; 5.394,1 milion EUR). **Opšti administrativni rashodi** su opali na 3.123,2 miliona EUR (-1,2%; 3.160,8 miliona EUR). Dok su rashodi za zaposlene porasli na 1.902,2 miliona EUR (+0,8%; 1.887,2 miliona EUR), ostali administrativni rashodi smanjili su se na 819,0 miliona EUR (-6,9%; 879,3 miliona EUR). Ostali administrativni rashodi su već obuhvatili gotovo sve uplate u sisteme za osiguranje depozita koje se očekuju u 2020. u iznosu od 100,3 miliona EUR (97,7 miliona EUR). Amortizacija i depresijacija iznosile su 402,0 miliona EUR (394,4 miliona EUR). Opšte uzev, **operativni rezultat** je opao na 2.162,7 miliona EUR (-3,2%; 2.233,3 miliona EUR). **Odnos troškova i prihoda** porastao je na 59,1% (58,6%).

Zbog neto izdvajanja, **neto ispravke vrednosti finansijskih instrumenata** iznosile su -870,1 milion EUR ili 70 baznih poena prosečnih bruto kredita klijentima (neto ukidanja od 42,9 miliona EUR ili -4 bazna poena). Izdvajanja za rezervisanja po kreditima kao i po osnovu preuzetih obaveza i datih garancija porasla su na svim ključnim tržištima. Ovo znatno povećanje izdvajanja prvenstveno je bilo podstaknuto pogoršanjem makroekonomske prognoze zbog pandemije Covid-19. Pozitivan doprinos visokih prihoda od naplate već otpisanih kredita zabeležen je u Rumuniji. **Koeficijent PK** na osnovu bruto kredita klijentima je opao na 2,4% (2,5%). **Koeficijent pokrivenosti PK** je porastao na 95,5% (77,1%).

Ostali operativni rezultat se poboljšao i iznosi -213,6 miliona EUR (-397,2 miliona EUR). Rashodi za godišnje uplate u fondove za restrukturiranje banaka koji su uključeni u ovu stavku, porasli su – naročito u Austriji – na 93,7 miliona EUR (75,3 miliona EUR). Porast poreza na bankarsko poslovanje i finansijske transakcije na 100,3 miliona EUR (90,9 miliona EUR) uglavnom je rezultat dažbina na bankarsko poslovanje u Slovačkoj u iznosu od 33,8 miliona EUR (24,2 miliona EUR) koje su poslednji put zabeležene u prvoj polovini ove godine. Mađarski porez na bankarsko poslovanje za finansijsku 2020. godinu iznosio je 14,4 miliona EUR (12,6 miliona EUR). U periodu sa kojim se vrši poređenje, ostali operativni rezultat obuhvatio je izdvajanja za rezervisanja u iznosu od 150,8 miliona EUR za gubitke za koje se očekuje da će nastati iz odluke rumunskog Vrhovnog suda u vezi sa poslovnim aktivnostima lokalne članice Grupe. Porezi na dobit opali su na 264,2 miliona EUR (350,9 miliona EUR). Deo neto dobiti koja pripada manjinskim udelima opao je na 177,1 milion EUR (322,7 miliona EUR) zbog znatno nižih doprinosa dobiti štednih banaka. **Neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog preduzeća** iznosio je 637,1 miliona EUR (-47,9%; 1.223,0 miliona EUR).

Ukupni kapital bez instrumenata dodatnog osnovnog kapitala (AT1) porastao je na 19,5 milijardi EUR (19,0 milijardi EUR). Nakon regulatornih umanjenja i filtriranja u skladu sa Uredbom o kapitalnim zahtevima (CRR), **koeficijent**

kapitala CET1 (konačni) porastao je na 16,4 milijarde EUR (16,3 milijarde EUR), a ukupna **sopstvena sredstva** (konačna) porasla su na 22,4 milijarde EUR (22,0 milijardi EUR). Dok je periodična dobit iz prve polovine godine uključena u gore navedene cifre, periodična dobit za treći kvartal nije. Ukupni rizik – **rizična aktiva** uključujući kreditni, tržišni i operativni rizik (CRR, konačni) – opala je na 116,1 milijardi EUR (118,6 milijardi EUR). **Koeficijent kapitala CET1** (konačni) povećao se na 14,1% (13,7%), a **koeficijent ukupnog kapitala** na 19,3% (18,5%).

Bilansna suma se povećala na 272,0 milijardi EUR (245,7 milijardi EUR). Na strani aktive, gotovina i gotovinska salda porasli su, uglavnom u Austriji, na 27,8 milijardi EUR (10,7 milijardi EUR), dok su krediti i potraživanja odobreni kreditnim institucijama porasli na 25,7 milijardi EUR (23,1 milijarda EUR). **Kredit i potraživanja dati klijentima** porasli su na 164,5 milijardi EUR (+2,6%; 160,3 milijarde EUR). Na strani obaveza, depoziti banaka zabeležili su značajan porast na 26,4 milijarde EUR (13,1 milijardu EUR) kao rezultat povećanog refinansiranja ECB (TLTRO). **Depoziti klijenata** su ponovo zabeležili porast – naročito u Češkoj Republici i Austriji – na 184,8 milijardi EUR (+6,3%; 173,8 milijardi EUR). **Odnos kredita i depozita** iznosio je 89,0% (92,2%).

PROGNOZA

Širom sveta, 2020. godinu obeležila je pandemija Covid-19. Dalekosežna ekonomska i socijalna ograničenja uvedena radi suzbijanja virusa korona prouzrokovala su znatne ekonomske poremećaje. Pogoršanje makroekonomske situacije je direktna posledica različitih intenziteta mera izolacije u javnom životu koje su uvele vlade širom sveta. Radi ublažavanja ponekad dramatičnog negativnog uticaja, sve države su donele opsežne pakete pomoći koje se kreću od kreditnih moratorijuma, garancija i prelaznog finansiranja (bridge financing), programa rada na privremenim i povremenim poslovima i odlaganja poreza, do direktnih isplata. Centralne banke su smanjile kamatne stope, obezbedile likvidnost razmera bez presedana i odlučile da kupe državne i korporativne obveznice. Bankarska regulatorna tela snizila su zahteve u pogledu kapitala i preporučila pragmatično tumačenje standarda finansijskog računovodstva kao i odlaganje isplate dividendi za kasniji datum.

U ovom kontekstu, u Austriji i Centralnoj i Istočnoj Evropi se očekuje znatan pad bruto domaćeg proizvoda od četiri do devet procenata u 2020. godini. Nakon toga bi trebalo da usledi oporavak u 2021. godini, koji se, međutim, neće kretati linearnom putanjom u zavisnosti od razvoja zdravstvene situacije i toga koje administrativne mere budu uvedene. S obzirom na smanjenje ekonomske aktivnosti, očekuje se pad operativnog prihoda. Konkretno, očekuje se da će neto prihod od kamata ostati na nepromenjenom nivou u 2020. godini zbog znatnih smanjenja kamatnih stopa u Češkoj Republici, nižeg organskog rasta kreditiranja i negativnih kursnih razlika. Očekuje se da će neto prihod od naknada i provizija neznatno opasti zbog pada ekonomske aktivnosti. Pad neto rezultata od trgovanja i po fer vrednosti već se očekivao čak i pre početka pandemije virusa korona, nakon znatnih dobitaka po osnovu vrednovanja u 2019. godini. U ovom okruženju, operativni rashodi bi trebalo da zabeleže pad na međugodišnjem nivou, zbog nižih troškova putovanja, ušteda kroz povećanja efikasnosti i pozitivnih kursnih razlika. U 2020. najveći efekat na dobit imaće troškovi rizika: za celu godinu se očekuje da će rezervisanja za rizike iznositi 65 do 80 baznih poena prosečnih bruto kredita odobrenih klijentima. Politika Upravnog odbora Erste Grupe će biti da maksimalno preuzme troškove rizika što ranije u meri u kojoj je to opravdano na osnovu makroekonomskih podataka i prognoza, kretanja rejtinga kompanije, kao i procene portfolija poslova sa stanovništvom. Uz pretpostavku da će državne mere podrške ostati na snazi i da će doći do stvarnog makroekonomskog oporavka, Erste Grupa očekuje manji pad troškova rizika u 2021. godini. U odsustvu ispravke vrednosti gudvila naniže, ostali operativni rezultat bi trebalo da se poboljša u 2020. u odnosu na 2019. godinu, zbog toga što je 2019. godina bila opterećena znatnim jednokratnim efektima. Poreska stopa će se vrlo verovatno povećati s obzirom na to da se očekuje pad profitabilnosti u zemljama sa niskim poreskim stopama. Opšte uzev, u 2020. se očekuje znatan pad neto dobiti.

Očekuje se da koeficijent kapitala CET1 ostane nepromenjen na visokom nivou, pružajući znatan manevarski prostor za slučaj da se pogoršaju ekonomske prilike. Ciljani koeficijent kapitala CET1 Erste Grupe i dalje je 13,5%. Upravni i Nadzorni odbor Erste Grupe nameravaju da predlože Skupštini akcionara, koja je zakazana za 10. novembar 2020. godine, isplatu gotovinske dividende u iznosu od 0,75 EUR po akciji za finansijsku 2019. godinu. Isplata zavisi od toga da li će regulatorna tela izmeniti svoju trenutnu preporuku uzdržavanja od isplate dividendi akcionarima i da nikakva druga pravna ograničenja kojima se zabranjuju takve isplate ne budu na snazi 8. februara 2021. godine. Najava predložene dividende za poslovnu 2020. godinu zakazana je za 26. februar 2021. godine, dan kada će biti objavljeni preliminarni rezultati za poslovnu 2020. godinu.

Potencijalni rizici po prognozu jesu kriza Covid-19 koja bi trajala duže nego što je očekivano, uticaj nepredviđenog kretanja kamatnih stopa, političke ili regulatorne mere protiv banaka, kao i geopolitička i globalna ekonomska kretanja. Pored toga, pogoršanje ekonomskog okruženja moglo bi dovesti do ispravke gudvila naniže. Takođe, Erste Grupa je izložena pravnim rizicima koji se mogu realizovati bez obzira na ekonomsko okruženje.

NAJVAŽNIJI FINANSIJSKI PODACI

Bilans uspeha

U milionima EUR	3. kv.2019.	2. kv.2020.	3. kv.2020.	1-9.2019.	1-9.2020.
Neto prihod od kamata	1.187,7	1.167,9	1.192,4	3.517,4	3.589,3
Neto prihod od naknada i provizija	503,9	452,5	491,6	1.484,3	1.448,3
Neto rezultat od trgovanja i dobici/gubici od finansijskih instrumenata po fer vrednosti kroz bilans uspeha	60,0	129,2	81,0	229,9	90,4
Operativni prihodi	1.801,2	1.808,9	1.814,0	5.394,1	5.285,8
Operativni rashodi	-1.014,9	-1.003,5	-1.008,5	-3.160,8	-3.123,2
Operativni rezultat	786,4	805,4	805,5	2.233,3	2.162,7
Neto rashodi indirektnih otpisa finansijskih instrumenata	0,1	-613,7	-194,7	42,9	-870,1
Operativni rezultat nakon rezervisanja	786,5	191,8	610,8	2.276,2	1.292,6
Ostali operativni rezultat	-46,2	-42,3	-43,8	-397,2	-213,6
Dažbine na bankarsko poslovanja	-26,2	-33,1	-17,3	-90,9	-100,3
Rezultat iz neprekinutih poslovanja pre oporezivanja	746,8	148,8	568,3	1.896,6	1.078,4
Porezi na dobit	-138,2	-37,3	-123,9	-350,9	-264,2
Neto rezultat za period	608,6	111,5	444,4	1.545,7	814,2
Neto rezultat koji pripada vlasnicima manjinskih udela	117,6	53,0	101,0	322,7	177,1
Neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog preduzeća	491,1	58,5	343,3	1.223,0	637,1
Neto dobitak po akciji	1,15	0,02	0,81	2,78	1,37
Prinos na kapital	14,3%	0,2%	9,6%	11,6%	5,5%
Neto kamatna marža (na prosečna kamatonosna sredstva)	2,14%	2,04%	2,04%	2,17%	2,09%
Odnos troškova i prihoda	56,3%	55,5%	55,6%	58,6%	59,1%
Koeficijent rezervisanja (na prosečne bruto kredite odobrene klijentima)	0,00%	1,48%	0,46%	-0,04%	0,70%
Poreska stopa	18,5%	25,1%	21,8%	18,5%	24,5%

Bilans stanja

U milionima EUR	Sep.2019.	Jun 2020.	Sep.2020.	Dec.2019.	Sep.2020.
Gotovina i gotovinska salda	15.638	18.433	27.848	10.693	27.848
Finansijska sredstva namenjena trgovanju	45.895	47.667	46.511	44.295	46.511
Kredit i potraživanja data kreditnim institucijama	25.241	27.418	25.672	23.055	25.672
Kredit i potraživanja data klijentima	157.841	163.736	164.514	160.270	164.514
Nematerijalna ulaganja	1.491	1.331	1.331	1.368	1.331
Ostala sredstva	5.996	6.106	6.107	6.012	6.107
Ukupna aktiva	252.101	264.692	271.983	245.693	271.983
Finansijske obaveze namenjene trgovanju	2.751	2.737	2.845	2.421	2.845
Depoziti banaka	19.936	21.984	26.433	13.141	26.433
Depoziti klijenata	172.511	182.670	184.830	173.846	184.830
Izdane dužničke hartije od vrednosti	30.103	29.431	29.675	30.371	29.675
Ostale obaveze	6.670	6.669	6.762	5.437	6.762
Ukupan kapital	20.130	21.200	21.438	20.477	21.438
Ukupne obaveze i kapital	252.101	264.692	271.983	245.693	271.983
Odnos kredita i depozita	91,5%	89,6%	89,0%	92,2%	89,0%
Koeficijent PK	2,7%	2,4%	2,4%	2,5%	2,4%
Koeficijent pokrivenosti PK (na osnovu kredita po amortizovanom trošku, isključujući kolateral)	76,9%	91,1%	95,5%	77,1%	95,5%
Koeficijent CET 1 (konačni)	13,1%	14,2%	14,1%	13,7%	14,1%

Rejtinzi

	Sep.2019.	Jun 2020.	Sep.2020.
Fitch			
Dugoročni	A	A	A
Kratkoročni	F1	F1	F1
Perspektiva	Stabilna	RWN	RWN
Moody's			
Dugoročni	A2	A2	A2
Kratkoročni	P-1	P-1	P-1
Perspektiva	Pozitivna	Pozitivna	Pozitivna
Standard & Poor's			
Dugoročni	A	A	A
Kratkoročni	A-1	A-1	A-1
Perspektiva	Pozitivna	Stabilna	Stabilna

Eksterne komunikacije Erste Grupe:

Peter Thier
Carmen Staicu
Peter Klopff
Martin Sonn-Wende

Tel. +43 50100 – 17247
Tel. +43 50100 – 11681
Tel. +43 50100 – 11676
Tel. +43 50100 – 11680

Email: peter.thier@erstegroup.com
Email: carmen.staicu@erstegroup.com
Email: peter.klopff@erstegroup.com
Email: martin.sonn-wende@erstegroup.com